

BULVARAS

„Aušros“ muziejuje – paroda Piliakalniai be pilių

Lietuvos Respublikos Seimas 2017-uosius paskelbė Piliakalnių metais, Šiauliu „Aušros“ muziejuje rugsėjo 14 d. 17 val. atidaro parodą „Piliakalniai be pilių“.

Chaimo Frenkelio viloje eksponuojamoje parodoje lankytojai išvys originalius neseniai konservuotus Bubių (Šiaulių r.) piliakalnio archeologinius radinius – medinės pilies gyventojų papuošalus, darbo įrankius, ginklus.

Pirmą kartą bus eksponuojami unikalūs, apeiginiai raginiai

kirveliai iš Jurgaičių piliakalnio (Kryžių kalno, Šiaulių r.).

Moksleiviams įsigilinti į parodos temą padės edukaciniai standai, kur bus galima sudėlioti priešistorės laiko juosta, „pastatyti“ pilį ant piliakalnio maketo ir kt.

Parodos metu ir jai pasibaigus viešai bus pasiekiami virtualūs įrankiai: puslapis apie Šiaulių krašto archeologiją ir interaktyvus maršrutas po aplinkinius piliakalnius.

Paroda eksponuojama iki lapkričio 6 d.

Artūro STAPONKAUS nuotr.

Šiaulių universiteto Dailės galerijoje – D. Blauensteiner tapyba

Šiaulių universiteto Dailės galerijoje rugsėjo 8 d. 15 val. atidaro Kremso (Austrija) Daliko Blauensteiner tapybos parodą, kuri veiks iki rugsėjo 30 d.

Dalia Blauensteiner gimė 1962 m. Šiauliuose. Nuo 1985 m. – studijos Šiaulių universiteto Dailės fakultete. Nuo 2003 m. gyvena Kremse, Austrijoje. 2012 m. Kremse įkūrė privačią šiuolaikinio meno galeriją „Daliko“, nuo 2016 m. išplėtė savo veiklą ir tapo kūrybine asociacija.

Dalyvauja grupinėse ir personalinėse parodose, organizuoja tarptautines parodas bei simpoziumus Austrijoje ir užsienio šalyse: Lietuvoje, Latvijoje, Vokietijoje, Danijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Čekijoje, Gruzijoje, Rumunijoje, Kanadoje ir JAV (Teksase, Kalifornijoje). Tapybos darbų yra įsigiję privati kolekcininkai minėtose šalyse bei įvairūs muziejai: Las Vego Modernaus meno Muziejus, Batumio meno muziejus (Gruzija), Bukarešto Dmitrijaus Gustlo Nacionalinis Muziejus (Rumunija).

Menininkė yra šių asociacijų narė: Žemutinės Austrijos modernaus meno dokumentacijos centro, Sankt Peltene; Vienos vaizduojamojo meno bendrijos; Kremso menininkų asociacijos „Raumgreifend“; Žemutinės Austrijos kultūrinio tinklo ir kt. kultūros organizacijų.

Prof. Dr. Gerhard Gensch, kuratorius kultūrai (Kremso Dunojaus universitetas): „Dalia Blauensteiner savo paveiksluose rodo požiūrį į pasaulio detales, kur paviš-

tiniski dalykai tampa priežastimi ir pagrindu įvilioti žiūrovą į gilią istoriją, įsivaizduojamus kraštovaizdžius ir ryškių spalvų plotus, nutapytus plačiais gestais. Blauensteiner daugelyje savo darbų įtikinamai parodo, kaip subtiliai ji moka sujungti abstrakciją ir jos išraiškos jėgą. Pastaraisiais metais ji sugrįžo prie realistiškos tapybos, kur žmogaus figūra tampa paveiklo kompozicijos pagrindu. Tai padaryti jai ypatingai gerai pasisekė darbuose, kuriuose moters kūnas užima centrinę vietą. Širšės talijomis išsiskiriančios moteriškos figūros, beveik plevenant šokančios lengvą improvizaciją, savo keliu kažkur lydi ir vilioja žiūrovą. Kituose paveiksluose šitam būties lengvumui su meilės, laimės trapumu Blauensteiner priešpastato tamsiąją buvimo drauge pusę, kaip antai paveiksluose „Vienatvė dviese“ arba „Atsisveikinimas“ (popierius, pastelė). Šios tematikos darbuose jos kūrybinės vaizdavimo priemonės stipriai sumažinamos, apžaidžiant citatomis, tarsi praeities stilių ir epochų įkaitais. Tai taip pat taikoma kraštovaizdžiuose ir natūrmortuose. Dalios Blauensteiner paveikslai alsuoja patraukiančiu spalvingumu, kuris paklūsta formaliai struktūrai. Kartu lietuvių menininkė rodo savo subtilią spalvos pajautą, kur spalviniai plotai išsiveržia į spalvų pakraščius su persilijančiais pustonijų perėjimais ir motyvų metamorfозėmis, pasitikėdama tuo, kad žiūrovas išsifruos jos ženklų semantinę sistemą, buvimo kurioje išvengti neįmanoma.“

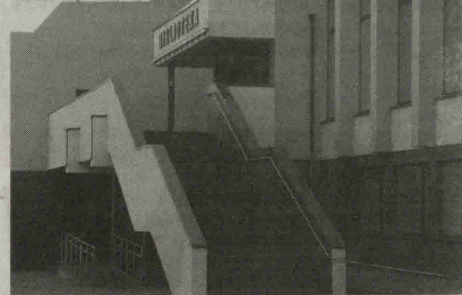
Bibliotekoje – A. Čepausko mažosios grafikos paroda

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Meno ir muzikos skyriuje eksponuojama personalinė Alfonso Čepausko mažosios grafikos paroda. Parodai atrinkti 87 mažosios grafikos kūriniai, iš jų 67 ekslibrisai, sukurti spalvoto oforto ir kompiuterine technika. Paroda bibliotekoje eksponuojama pirmą kartą.

Žymaus Lietuvos dailininko, keliautojo, žurnalisto Alfonso Čepausko (g. 1929 m.) kūrybinis kelias glaudžiai susijęs su ekslibrisu. Šiuo žanru dailininkas susidomėjo 1962 m. baigęs Kauno Stepo Žuko taikomosios dailės technikumą, o rimčiau pradėjo kurti nuo 1969 m., kai pirmą kartą dalyvavo parodoje „Vilniaus ekslibrisas“. Gavęs kvietimų dalyvauti Lietuvos ir užsienio parodose, ėmė raizyti nedideles cinko plokšteles ieškodamas savitos kompozicijos, techninių sprendimų, spalvinių atspaudų derinių. Dabar dailininko mėgstama technika yra ofortas.

Dailininkas dalyvavo daugiau kaip 300 parodų užsienyje ir Lietuvoje, pats surengė apie šimtą vietinių ir tarptautinių konkursinių parodų. Sudarė keliasdešimt parodų katalogų, bibliografinių leidinių, publikavo straipsnių apie parodas, konkursus, kūrybą Lietu-

Artūro STAPONKAUS nuotr.

vos ir užsienio leidiniuose.

Dvidešimt metų vadovavo „Lietuvos ekslibrisininkų“ klubui. Sukūrė per 1 200 ekslibrisų, o tarptautiniuose konkursuose pelnė per penkiasdešimt įvairių įvertinimų. 1980 m. Jugoslavijoje už ekslibrisus bičių tema pelnė pirmąjį apdovanojimą.

Moksleiviams, pradedantiems grafikams, parodų rengėjams, dailės gerbėjams ir kolekcininkams parėngė patarimus „Kaip sukurti ekslibrisą“. Dalis šių leidinių ir dailininko ekslibrisų saugoma Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos (toliau – ŠAVB) Gerardo Bagdonavičiaus ekslibrisų fonde.

Pasak meno kritikų, kurdamas

ekslibrisus ir suvokęs šio žanro ypatybes, dailininkas suformavo savitą plastinę kalbą, manierą ir stilistiką, išreiškiančią pagarbą žmogui, institucijai ar istoriniam įvykiui. Daugumai dailininko ekslibrisų dominuoja žmogaus figūra, tačiau ne konkreti asmenybė, o simbolis, atspindintis veiklą, pomėgius, profesiją. Kartais ta figūra, jungiama su architektūros gamtos objektais, išauga su daugiau rankų, kojų, taip parodant įvairiapusišką žmogaus gyvenimą ir veiklą.

Ekslibrisuose A. Čepauskas įprasmino daugelį Lietuvos ir kitų šalių asmenybių ir institucijų, kultūrinius, istorinius šalies aspektus. (parodos kuratorė Asta Kaktytė)

J. Miltinio palikimo studijų centro dokumentų paroda – P. Višinskio bibliotekoje

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos III a. foje veikia dokumentų iš Juozo Miltinio palikimo studijų centro paroda „Žvilgsnis į Juozo Miltinio biblioteką“. Paroda veiks iki rugsėjo 29 d.

Rugsėjo 3 d. sukanka 110 metų,

kai gimė Lietuvos teatro aktorius, režisierius, pedagogas Panevėžio dramos teatro įkūrėjas Juozas Miltinis (gimė 1907 m. rugsėjo 3 d. Akmenėje, mirė 1994 m. liepos 13 d. Panevėžyje). Dvejus metus 1931–1932 m. Juozas Miltinis buvo ir Šiaulių dramos teatro aktorius.

Šiauliečiai turi unikalią galimybę susipažinti su asmenine žinomo aktoriaus ir režisieriaus biblioteka. Leidinius parodai paskolino Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės J. Miltinio palikimo studijų centras.

Ch. Frenkelio vilos parke – S. Prancuicio asambliažų paroda

Chaimo Frenkelio vilos parke eksponuojama Sigito Prancuicio asambliažų paroda „Dialogai“. Paroda veiks iki 2017 m. spalio 23 d.

Sigitas Prancuicis – tai žmogus, į Šiaulius atnešęs asambliažą, skulptūrinę metaforą, sukūręs per pusantro tūkstančio meno kūrinių, Šiaulių „Aušros“ muziejui autorius padovanojo 31 kūrinių, kurie netruk taps muziejinėmis vertybėmis. Pasak meno kritikų, S. Prancuicio darbų pavadinimai – tarsi savarankiški kūriniai, padedantys žiūrovui suvokti asambliažą.

S. Prancuicis gimė 1946 m. Joniškio rajone, Jakiškių kaime. 1974 m. baigęs Vilniaus dailės institutą, kur tapybą dėstė Algirdas Petrušis (1915–2010), Silvestras Džiaukštas (1928), Jonas Švažas (1925–1976), atvyko į Šiaulius. Jo mokiniai tapo dabar jau žinomi ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų menininkai Bronislovas Rudys (1954), Vitalija Kurmatienė (1954), Birutė Kuicienė (1958), Arūnas Uogintas (1960) ir kt. S. Prancuicis šiandien, kaip ir anuomet, kuria „Šabakštyne“, buvusioje dailininkų namuose.

Parodoje pristatomi asambliažai sukurti iš įvairių daiktų, ku-

rie, anot S. Prancuicio, „...kaip žmonės – ginčijasi, draugauja. Tai daiktai – žmoniškų jausmų simboliai, žemiški, nepakilę į padanges, kuklūs.“ Daiktai, kurie prisiekdami naujam gyvenimui pasakoja mums ne tik Lietuvos istoriją, bet ir apskritai apie kultūrą. Daiktai sujungia praeitį su dabartimi. Diptikas „Persėjas ir Andromeda“, „Gorgonė“ (2013) supažindina su graikų mitologijos personažais. Persėjas, Argo karalius, keliaudamas namo ant jūros kranto pamatė Andromedą ir ją pamilo. Gorgonės Medūzos galva išgelbėjo Persėją nuo Finėjo ir jo kariuomenės, kurie išvydę ją suakmenėjo. Asambliažo „Jaučio aukojimas“ (2010) galima dvejopa interpretacija, remiantis Romualdo Granausko (1939–2014) knyga „Jaučio aukojimas“ arba musulmonų tikėjimu (aukos kraujus nuplauna nuodėmės, parodo tikinčiojo ištikimybę). Asambliažai „Gulago rytas“ (2008), „Suskilusi generalisimo plokštelė“ (2013) – tai duoklės skaudžiam postsovietinių valstybių istorijos tarpniui.

Asambliažas „Sudėgusio laiko sąskaita“ (2003) įtrauks jus į save, akimirka tapsite jo dalimi. Gali

Artūro STAPONKAUS nuotr.

būti, kad vaikštinėdami po parką, išgirsite Chaimo Frenkelio, vilos statytojo, ir Vytauto Kernagio, dainuojamosios poezijos pradininko Lietuvoje, duetą („Kermagui atminti“, 2008). Asambliažai „Moters prisilietimas“ (2016), „Šeima“ (2014) primins, kaip gera yra turėti ar pasvajoti apie šeimą, mylintį asmenį. Galbūt pamatę asambliažą „Sušalę žodžiai“ (2012), pagalvosite apie asmenį, su kuriuo seniai matėtės ir kalbėjote, ir kilis mintis paspausti kelis telefono mygtukus ir išstati seniai sakytus žodžius: „Labas, kaip sekasi?“, o asambliažas „Dozė“ (2011) apnuogins graudų netekties ar nevilties jausmą.

Parėngė Laima TRUMPYTĖ